

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 243.

V Ljubljani, v soboto 24. oktobra 1885.

Letnik XIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 23. oktobra.

Posebna adresna obravnava.

Odpri jo je grof Vetter, deželni glavar moravski, kateri meni, da imajo dežele že zdaj dovolj samouprave ali avtonomije in da bi jim bilo razširjenje njeno škodljivo, ker bi ne mogle prenašati narastlih stroškov.

Za njim se je oglasil štajarski nemško-liberalni poslanec Reicher, ki je udrihal po sekavskem škofu zaradi pastirskega lista, s katerim je vernim priporočal, da naj volijo verne in poštene možje za poslance. Reč sicer ni bila v nobeni zvezi s posebno razpravo, vendar je g. predsednik tudi temu govorniku pustil govoriti.

Zanimiv je bil govor edinega slovanskega poslanca iz Šlezije, duhovnika Swiezia, ki je zbornici popisoval razmere v Šleziji, kjer sodniki z ljudstvom ne govoré v njegovem jeziku, kjer so slovanske vloge odbijali, ljudem nalagali, da so si morali sami iskati tolmačev, kjer se v ljudskih šolah ponemčuje itd. itd.

Nemški poslanec Türk iz Šlezije je med govorom ugovarjal, da šole niso nemške in drugi šlezijski poslanec Demel je trdil, da v Šleziji ni nobenega prepira med Nemci in Slovani, da se Slovani nemški učé in so še razžaljeni, ako jih pozdraviš slovanski in ne nemški.

Za tem govornikom je bil sprejet sklep razprave in sta kot glavna govornika govorila za adreso Adamek, zoper njo pa grof Coronini. Prvi je zavračal Demelua in dokazoval, da je v Šleziji res tako, kakor je popisoval Swiez. On (govornik) sam je bil priča pri neki porotni obravnavi zoper „Opavský Týdenník“, pri kateri je zagovornik sodniji predlagal, da hoče dokazati resnico tega, kar se je pisalo, pa sodnija temu ni hotla pritrditi, in

vrednik českega lista je bil obsojen, da-si noben porotnik besedice česki ni umel.

Coronini je govoril po svoji navadi, ter se enkrat vklanjal desnici, enkrat levici; ko je povdarjal edinost države in škodljivost avtonomije, mu je ploskala levica, ko je pa levičarjem očital, da je bil predlog Wurmbrandov o državnem jeziku škodljiv, da je moral žaliti druge narode, mu je pritrdila desnica; ravno tako se je zgodilo, ko je iz zlate bule cesarja Karola IV. in iz „Sachsenspiegel-na“ dokazoval, da je bilo že takrat določeno, Slovane na Saksonskem soditi slovansko. Toplo je tudi on priporočal vladi, da naj se že skoraj dela nova železnica, ki bi bila velike koristi za Trst in je grajal dosedanje malomarnost v tem oziru.

Za njim sta poslanci Türk in Fuss skušala z dejanskimi popravki ovreči trditve poslanca Swiezija. Poslednji se je zlasti skliceval na uradni izkaz deželnega šolskega sveta, ki kaže, da ima Šlezija 204 nemške, 110 českých in 128 poljskih šol. Pa Swiez. ga je dobro zavrnil, da je to le v tem pomenu resnično, ker so dotične šole po imenu slovanske, v istini pa so nemško-slovanske.

Po končni besedi poročevalca prišli so odstavki 9—12 adrese na glasovanje. Heilsberg je predlagal, da naj se o 9. odstavku, ki priporoča avtonomijo dežel, glasuje po imenih. Pri glasovanju bil je ta odstavek sprejet s 173 glasovi proti 149. Z večino so glasovali ministri, tudi Conrad, kateremu so levičarji klicali, da naj pové glasneje, kaj hoče, in nemško-česki poslanec Heinrich, čigar glasovanje pa je na levici zbudilo silen vriš in so se čuli glasovi: fej te bodi, sramota, Čeh! Desnica pa je klicala: Mir dajte, dostojno se zadržite! Zoper desnico so glasovali z levičarji Gödel, Coroninijev in trentinski klub, pa moravski veliki posestniki, med njimi celo grof Fürstenberg, ki sicer zmirom glasuje z desnico.

Bilo je že okoli polu šestih zvečer in v dvorani že precej temno, ko je g. predsednik naznanil,

da bode sklenil sejo ter napovedal dnevni red za današnjo sejo. Vse je komaj čakalo konca, pa pred sklepom bila je poslancem odločena še nova razburjenost.

Ko je bil naznanjen dnevni red, vstane poslanec Steinwender in se pritožuje, da je gosp. predsednik na dnevni red postavil tudi poročilo o železnici iz Praga v Duhce, da-si se je še le popoldne razdelilo med poslance, ki ga toraj ne bodo imeli 24 ur v rokah, preden pride v obravnavo. Tudi se njemu zdi nemogoče, da bi bilo poročilo natisnjeno in razdeljeno po sinočni seji železničnega odbora, ki se je končala še le ob 1/2 10. uri zvečer. Steinwender misli, da je bilo vse to že prej natisnjeno in pripravljeno, ter vse to imenuje „kome-dijo“. Predsednik dr. Smolka ga zaradi te razžaljive besede pokliče k redu, na desnici pa je vstal velik nemir zaradi tega neopravičenega očitjanja, ki se je polegel, ko je Javorski, načelnik železniškega odseka, vstal in povedal, da je poročevalec ob 10. uri zvečer njemu izročil poročilo, ki ga je on podpisal in poslal v tisk.

Weitlof je predlagal, da naj zbornica razsodi o tem, ali naj ta predmet ostane na dnevnem redu ali ne, g. predsednik je že res poslancem zaukazal, naj gredo vsak na svoj sedež, pa preden je prišlo do glasovanja, odstavil je dr. Smolka sam iz svoje moči dotično reč z dnevnega reda in sklenil sejo. Poslanci so se razšli in kmalo je vladal tih mir po prostorih, kjer je malo prej razsajala taka razburjenost.

Danes ob 10. uri se je včeraj pretrgana razprava nadaljevala. Prvi govornik zoper adreso bil je štajarski poslanec Ausserer, ki je pa zopet govoril vse kaj drugega, kakor se je obravnavalo. Tudi nemško-konservativni poslanec štajarski, kanonik Karlson se ni držal predmeta; toda on ni hotel govoriti k adresi, ampak samo zavrniti včerašnji napad Reicherjev na škofa sekavskega, kar je storil kratko in dobro in z živahno pohvalo desnice. Ako

LISTEK.

O državnem zboru.

Gospod vrednik!

Vaši časnikarski kolegi na Dunaji imajo zdaj počitnice; poslanci se v potu svojega obraza trudijo, da vsak dan toliko važnega povedó in toliko otrobov navežejo, da zadostuje za največji časnik. Vi imate sicer tudi dosti gradiva ali treba Vam je vse izvirno predelati in od besede do besede prestaviti. Ko bi na Dunaji slovenski govorili, ali ko bi Vi nemški časnik izdajali, bi zdaj le s peresom za ušesom in s škarjami v roci vredovali.

Ker Vaš Dunajski dopisnik skrbi, da imate državni zbor skoraj vsak drugi dan nad črto, je prišlo meni, hribovskemu dopisniku na mar, da bi se državni zbor spravi enkrat tudi pod črto. To je hribovsko, to je prisiljeno, si mislite Vi, da bi se o državnem zboru govorilo v listku. Jaz pa pravim, ravno zato, ker je prisiljeno, se podá, ravno prisiljen listek je prava podoba marsikakega prizora v državnem zboru, kajti marsikteri poslanci imajo navado, da v debato vlačijo za lase vse, kar se ne podá in kar se ne bo nikdar podalo državnemu zboru.

Bila je zdaj na dnevnem redu adresna debata. Adresi, kakor sta ji skovali večina in manjšina, sta bili že zdavnej prej razglašeni po časnikih. Obe adresi je čital cesar ravno tako gotovo, kot mi dva. S tem je bil namen dosežen, cesar je spoznal, kaj želi večina in kaj želi manjšina. Vedelo se je pa tudi gotovo, da bode adresa večine z večino sprejeta in adresa manjšine z večino zavržena. Po navadnih pojmihi bi adresna debata ne imela drugega dela, kot glasove šteti, koliko jih je za to in koliko za ono adreso in se potem pogovoriti o adresni vnanji obliki.

A po parlamentarni navadi mora biti ravno pri najbolj lojalnem pojavu najhujši in najdaljši prep. Zabavljalo, sumničilo, obrekovalo se je pavšalno in nadrobno, in pavšalno in nadrobno se je tudi odbijalo zabavljanje, sumničenje in obrekovanje. Govorilo se je o vsem veliko, samo o adresi malo in ker ni nihče klical „k stvari“, zategadel mislimo, da so pri adresni debati tudi najgrje zabavljice stvarne.

Obsojam li torej naše poslance, ki so se pri adresni debati oglasili? Ne, si Romae vivis, romano vivito more, kdor je v parlamentu, naj se tudi parlamentarično vede, klin se mora s klinom odbijati. Priznati se pa more, da so poslanci na desnici precej olikano govorili ali vprašanje je, je-li „bon ton“ tudi

parlamentaričen? Knotz in še nekteri drugi pravijo, da ni. Smolka je pa včasih drugačnih misli.

Gospod vrednik, ko bi bila mi dva v državnem zboru, bi tudi ne bila molčala. Gradiva bi bila imela dovolj, saj prebivava oba v narodno namešanih krajih. Vi bi bili zvlekli na dan vse Ljubljanske poulične škandale in zaključili s patetičnim glasom: vsega tega je kriva le sedanja vlada, ki nemškutarje pri nas tako zelo protežira. Jaz bi bil pa rekel: strašne reči nam je pripovedoval gosp. predgovornik ali v mojem kraju se godé še strašneje, le poslušajte: pri nas se je prep. zanesel že med otroke, malo kakšen dan mine, da bi se pastirji nič ne skavsali, da še več pri nas se zdaj že živina bode. Zaključil bi pa ravno tako kakor Vi, le s še bolj povzdignjenim glasom.

Ali bi se midva s takim zabavljanjem Taaffeju kaj zelo zamerila? O kaj še. S tem bi se mu najbolj prikupila, ker bi podrli vsa očitaja česko-nemških poslancev, ki v enomer trobijo, da Taaffe Nemce zatira, Taaffe ima najraje one slovenske poslance, ki mu najbolj zabavljajo.

Pri adresni debati je bila največa govorniška svoboda za tiste, ki so prišli k besedi ali velika večina vpisanih govornikov ni imela kar nič govorniške svobode, ker ni prišla k besedi. To pa ni parlamentarično, da se govorniška svoboda krati. Zategadel

ima dotični pastirski list podpis „iz Rima“, rekel je govornik, prihaja to od tod, ker je bil škof takrat ravno v Rimu, ne pa da bi bil on od papeža dobil ukaz izdati ta pastirski list. Škof je še le iz Karlo-novega pisma zvedel, da so razpisane volitve, in da so nekteri škofje izdali pastirske liste. Na njegovo prošnjo je tudi škof sekavski to storil in dotični list adresiral iz Rima.

Po nasvetu dr. Tonklja bil je sprejet sklep razprave in govoril je kot generalni govornik še šlezjski poslanec Türk, ki je očitno proglašal vzroke, zakaj on in njegovi tovariši črtijo žide; to se ne zgodi iz verskih, ampak iz gospodarskih vzrokov, ker židje ne sejejo, pa vendar žanjejo. Schönerer in par tovarišev so mu ploskali, predlog pa, ki je imel vstrezati njegovi želji, da bi se ta mržnja izrazila tudi v adresi, ni bil zadostno podpiran in so bili dotični odstavki adrese sprejeti brez premembe.

Pri 21. oddelku, o skrbi za delavce, se je oglasil rusinski poslanec Kovalski in je ponavljal tožbe o Rusinih.

Za njim je govoril Haase in v imenu šlezjskih poslancev oporekal protisemitskemu programu Türkovemu, rekši, da bo že pozneje prišla prilika o tem pogubljivem programu obširneje govoriti. Za delavce, je rekel, bo bolje, kadar bodo tudi drugi ljudje imeli boljše dohodke. Državni zbor naj skrbi toraj najprej za meščane, potem bo tudi delavcem pomagano!

Pri 25. oddelku oglasil se je poslanec Heinrich in je omenjal nedostojnega vedenja levičarjev proti njemu, rekši, da ga pa to ne bo omajalo v njegovem mišljenju.

Proti zadnjim trem odstavkom so se še oglasili Fuss, Pollak in Prade, ki pa gotovo ne bodo prišli vsi do besede, za-nje pa Ozarkievič. Adresna obravnavo bo potem dovršena.

Zadnjo sejo bode imela zbornica poslancev jutri (soboto) potem pa se bodo poslanci razšli na počitnice.

Gospodska zbornica bode zborovala še v ponedeljek, potem bo državni zbor prenehal do sredi januarja.

Govor poslanca Riegerja

v 8. seji državnega zbora 17. oktobra 1885.

(Dalje.)

V najnovejšem času se mnogo kvasi o neki nevarnosti, češ, vojska se bo ponarodila; vznemirjenje zaradi tega hočejo celo v najvišjih krogih vzbuditi (Tako je! na desni.), ker si prizadevajo dokazati, da narodnost tudi že vojaške kroge prešinja in ondi za jednoto nevarna postaja. Da, gospôda moja, tak je današnji čas. Kdor pa to sedanjemu ministerstvu podtika, tak zdi se mi otročji. Lahko Vas zagotovim, da grof Taaffe ni narodnosti napravil, kakor tudi ne narodnostnega prepira. (Veselost in prav dobro! na desni.) On je pri vsem tem nedolžen, kajti prepir ta bil je že pred njegovo vlado. (Klici na levi: Ne! — na desni: Pač, pač!)

bi bilo najbolj prav, ko bi se v prihodnje namesto adresne ali budgetne debate postavila na dnevni red točka, ki bi se glasila: „Prepiranje o vsem mogočem in nemogočem in še marsičem drugem.“ Ako se je že zdaj pri adresni debati oglasilo za besedo čez 70 poslancev, ko so vedeli, da jih v najugodnejšem slučaju pride komaj dvajset k besedi, bi se potem gotovo vsi oglasili in preden bi tisti, ki bi zadnji prišli k besedi, povedali svoj „lekcijon“, bi se prvi že za drugi „lekcijon“ pripravili in šestletna dôba bi minula, da bi še poslanci sami ne vedeli kdaj.

Bi bilo pa tako zasedanje plodovito? Da, bilo bi plodovito za časnike in za tiste, ki po krêmah in kavarnah javno mnenje kujejo, in to je dosti. Saj je v ponedeljek rekel Křepek (kaj ne, kako krepko nemško ime), da je nemšk kmet in da v imenu nemških kmetov pové, da za kmetski stan ni treba posebnih postav in ako bi se začele take kovati, bi zastopniki nemških kmetov državnemu zboru hrbet obrnili. Tedaj pravi kmet sam, da ne želi postav, ki bi kmeta varovale in ker imamo že dosti postav, ki kapitaliste varujejo, ne ostaje družega državnemu zboru, kot s potenciranjem prepiranjem služiti časnikom in agitatorjem.

Država je vsegamogočna. Vam se to čudno zdi ali poslušajte, kaj je filozof Carneri pri adresni de-

bat mi hočete to utajiti, gospôda moja, reči Vam moram zopet, da ste otročji. (Tako je! na desni.) Le spomnite se, kako je Čehom general Koller uro navijal (Živahna pohvala in ploskanje na desni), kako je davil in dušil česko časnikarstvo na nezaslišan način in na veliko sramoto liberalne stranke. (Zopetno odobravanje in ploskanje na desni.) Ta narodnostni prepir je toraj že poprej cvetel v polni krasoti in če sedaj, gospôda moja, hočete po gotovih krogih z njim strašiti, treba je še pomisliti, da imamo armado iz naroda; če je dijak v teku svojih dijaških let postal navdušen Čeh ali pa če se je kot nemški mladenec naučil pri — kako se že imenuje? — (Na desni: Komersi! — veselost na desni.) res je, pri komersih „deutsche Worte“ peti, kaj mislite, gospôda moja, da se jim bo naenkrat odpovedal, kedar v vojsko vstopi? To nemško ali česko prepričanje zmuzne se ž njim vred tudi v vojaško suknjo. To se ne dá predruščiti. Stvar bi bila še le tedaj pomenljiva, če bi bilo tako mišljenje pomenljivo. (Tako je! na desni.)

O tem nečem dalje govoriti; kar se pa tiče česko-narodnega mišljenja, ki se pri naših vojakihi nahaja, Vam povem, da ni nevarno ne za armado in ne za državo. (Klici na levi: Ali pri Nemcih pa?) Naš vojak s svojim českim prepričanjem se bo dvakrat tako hrabro boril za državo (Dobro, dobro! na desni.), boril se bo za svojega cesarja in kralja, kateremu je prisegel zvestobo, dvakrat vilo se bode boril za svojo domovino! (Dobro, dobro! na desni.)

Toraj, gospôda moja, tukaj ni nikake nevarnosti za vojsko. Sploh se nečemo na noben način pečati z vojnim jezikom; sicer pa mislim, da je ravno ondi stvar na prav primeren način rešena in določena. Imamo vojni jezik za celo vojsko in imamo polkovni jezik za vsak polk, katerega znati in govoriti so gospodje častniki in podčastniki primorani. Pri nas v državni službi je pa to drugače. Tukaj pa gospodje uradniki in služabniki nečejo govoriti jezika narodovega, s katerim imajo opraviti. (Dobro! na desni.) Če pa stvari prav na dno pogledamo, se moramo vendar-le vprašati: okoli česa se pa vrti ves česko-nemški prepir, ki že celih 25 let pozornost cele države na-se vleče, in je vsim našim državno-pravnim prepričanjem povod in nam sploh ne dá miru? Okoli koga pa se vendar to nemško-česko vprašanje vrti? Prav okoli nič družega, nego okoli stotine mladih ljudi, ki se leto za letom v državno službo sprejemajo in se družega državnega jezika, katerega pri svoji službi potrebujejo, nečejo učiti. (Tako je, bravo! na desni.) Iz tega izvira brezkončna smola v Avstriji in večni prepiri. Tu vedno čujeto: tukaj je zaokrožen nemški svet, tega ni potreba. Je že prav; ravno v tem zaokroženem nemškem kraju se pa primeri, da se v česke šole, ki se ondi vstanové sili po 300, 400, 500—700 otrok. Nikari ne mislite, gospôda moja, da bi družine to nalašč delale. Ali mislite da je to krivica, ki se Vam godi, ako le-te česke družine, ki so v celem svojem življenju odvisne od nemških fabrikantov ali od kogar-koli že, če se te proti volji gospodarja, pri katerem so v delu, vendar-le drznejo

bati povedal. Rekel je: „Po pravici pravijo škofje, da so ljudje zdaj zategadel tako surovi, ker šola ni krščanska. V ljudski šoli imate priliko poslušati, kako katehetje cele ure govoré o dolžnostih do cerkve in o škodljivosti liberalizma, ne da bi jim le ena beseda o krščanski morali izpod jezika ušla. Prej tudi ne bomo dobili moralne ljudske vzgoje, kot kedar država sama poduk v roke vzame. Kako dobro se je to obneslo v Belgiji! Se vé, ko je zadnjič cerkvena stranka prišla na krmilo, je bilo prvo, kar je storila, da je ta poduk odstranila. Cerkevno-moralno je to utegnulo biti ali krščansko-moralno gotovo ni bilo.“ Tedaj vesta le država in Carneri, kaj je krščansko in kaj ni. Le škoda, da nam je Carneri navel v zgled samo vsegamogočno državo Belgijo in da ni navel še Belgiji sosedne Francoske, ki je nekdanj v svoji vsegamogočnosti sklenila, da Boga niti ni.

Ker je država vsegamogočna, je tudi vlada, ki je državno poosebljenje, vsegamogočna. Zategadel je vlada kriva vsega, kar se zgodi v državi; zategadel je le vlada kriva, da se na Českem pobalini tepó, zategadel je le vlada kriva, da so nemški poslanci v zboru in najbrže je tudi vlada kriva, da je Vam danes pisal Vaš

S—n.

svoje otroke v česko šolo pošiljati, ker njihovi otroci ravno ničesa družega ne razumejo? Ali se toraj more reči, da bi bilo gledé tako obilnega števila Čehov znanje češčine mladim uradnikom odveč!

Ali ni to znanje temveč njihova dolžnost? In ali ni ob enem tudi dolžnost takih starišev svoje otroke v jeziku podučevati dati, ki ga razumejo? (Prav res! na desni.) Družba sama mora za to skrbeti!

Največji nemški učenjaki pisali so velike knjige, da bi dokazali, da je vspešna vzgoja le v maternem jeziku možna. Vaša lastna šolska postava to določuje, in Vi pa sedaj nekaj družega zahtevate. Dalje trdite: ti ljudje so poplavljač narod in delavci so samo, ki nobenega davka ne plačujejo; zavoljo njih naj bi se toraj davkoplačevalcu naložilo breme, da bi jim šole zidali? Ali je pa to tudi res vse tako? Ne! Ni! Poleg teh delavcev je tudi mnogo obrtnikov, trgovcev, rokodelcev, inženirjev in raznega družega razumništva, kateri vsi so ondi naseljeni in ravno tako šolo za svoje otroke potrebujejo, ki pa ob enem tudi davek plačujejo. Pa če bi tudi tako ne bilo, če bi bili v resnici le sami delavci, vprašam Vas, ali je plemenito, ljudoljubno, liberalno s takim zaničevanjem o delavcih govoriti, jim odbijati pravo do izobrazbe, samo zato, ker so le delavci. (Živahna pohvala na desni.) Ali mar le-ti nimajo državljskih pravic? Da, gospôda moja, tukaj se še le v pravi luči pokaže liberalna baharija. (Prav dobro! na desni.) Tak-le je liberalni fabrikant, ki mi nasproti stopivši pravi: 500 delavcev preživljam, pri tem pa ne pomisli, da teh 500 delavcev njega preživlja (Dobro! na desni.), da teh 500 delavcev noč in dan skrbi za to, da ima on in njegova družina vse prijetnosti življenja, sami pa stradajo, da se skoz nje vidi. (Dobro! dobro! na desni.) V inostranstvu sem slišal pritožbe, na Pruskem in v Šleziji, da ondašnja obrtnija ne more tekrovati z našo zaradi „beraških delavskih plač na Českem“. Da, te besede sem sam slišal! Da, beraška plača je, ktera ob enem naše tovarnarje obogati, kar jim pa še ne zadostuje, delavca tudi še siliti hočejo, narodnost mu hočejo vzeti, ki je človeku poleg vere najdražja na tem svetu. (Živahna pohvala na desni.) In ali je res, da delavci nikakega davka ne plačujejo? Ni res! Oni plačujejo krvni davek, in pa vse nedirektne davke, ki so naloženi na sol in drug živež.

Če nemški mojster v nemškem kraju dela s tremi ali štirimi českimi pomočniki, če nemški poljedelec svoje polje s českimi hlapci obdeluje, če nemški fabrikant s pomočjo s sto in sto českimi rok dela, vprašam Vas, kdo pa prav za prav davek plačuje? Ali morda mojster, poljedelec, tovarnar sam? On sam bi ne mogel nič plačati, če bi delavec zanj ne delal. Toraj tako rekoč mojster, poljedelec, tovarnar plačuje v zvezi in s pripomočjo delavca in za delavca in je toraj za delavca ravno tako treba skrbeti, kakor za druge ljudi, če hočemo ljudoljubi, pravični in liberalni biti. (Klici na levi: Prav res!)

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. oktobra.

Notranje dežele.

Da *Nemcem v Avstriji*, t. j. tistim Nemcem, ki imajo svoje težišče v Berolinu, na spravi med narodi, ktera bi se imela na ravnopravnost opirati, ni prav nič ležeče, dokazali so že večkrat na Českem. Tak dokaz doživeli smo letos ob velikem Šmarnu v Pragi. Ves česki narod vriskal je novemu svojemu višjemu pastirju nasproti, Nemcev ni bilo niti pri sprejemu nobenega blizo. Sedaj so napovedali zopet nekaj sličnega. Plener je bil tisti, ki je nenasitljivemu sovraštvu do Čehov dal duška v državnem zboru s tem, da je patetično izrekel: „Le napravite kraljevo kronanje v Pragi, če Vam drago, Nemci se ga ne bodo vdeležili.“ Bodo šli menda prej ko ne v Draždane ali pa v Potsdam pruskemu kralju podoknico popevat, kakor so tega že vajeni. Vsaj letos smo nekaj takega doživeli, da je presvitli cesar Franc Jožef v Ischlu obhajal svoj rojstni dan, nemški pevec Dunajski šli so pa nemškemu cesarju podoknico popevat. Mar li niso liberalni Nemci res pravi izdajalci? In pa še kako surovi! Dovelj to dokazujejo s svojim nesramnim postopanjem v državnem zboru. Sicer je pa tu še vprašanje, ima li Plener pravico v imenu skupnega nemškega naroda govoriti in kdo mu jo je dal? Kronanje vladarja je vendar taka slovesnost, ki je za vse enako veljavna, ter mislimo, da Plener ni še pooblaščen v imenu lojalnih Nemcev govoriti.

Riegerjev govor nasproti *Taafejevi vladi* je menda ministerskega predsednika spodbodil do večje odločnosti, kakor jo je mož do sedaj kazal nasproti stranki, ki bi Avstrijo že danes rada strmoglavila v nemško žrelo. Taafe se je namreč zahtevali levičarjev krepko po robu postavil, da bi kaj preklical, kar jim je bil kot nagajivim in porednim otrokom očitil; ne le ni prav nič preklical, pač pa je vse, kar jim je očitil, potrdil s pismom vojnega ministra grofa Bylandta. Ker sta bila takoj po viharu seji državne zbornice grofa Taafe in Bylandt pred presvitlem cesarjem v zaslišanji, je skoraj gotovo, da je grof Bylandt dotično pismo spisal na cesarjevo povelje, da v naši c. kr. vojski do sedaj še ni razpora in narodnostnega prepira, ter je s tem levičarjem na jako pomenljiv način v obraz povedal, da so zopet — lagali. Stališče grofa Taafeja je pa po poslednji viharu seji državnega zbora trdneje, kakor je bilo kedaj poprej. Da, stališče njegovo je tako trdno, kakor so si ravno Nemci želeli, da bi omahljivo in trohljivo postalo, da bi ga spodkopati zamogli. Naj bi se grof Taafe tudi v bodočnosti toliko ne oziral na tisti nesrečni: „kaj bodo pa drugi rekli!“ in v Avstriji bo marsikaj bolje! Če se bo pa sedanja vlada na Dunaji na to ozirala, kako bi Knotzu, Křepeku in drugim prusjanom vstregla, je skoraj gotovo, da bodočih 6 let ne bo čakala; ob enem skopala bi pa z njihovo pomočjo sedanji Avstriji — grob.

Avstrijski državni zbor letos hrvaškemu deželnemu zboru lahko s ponosom v roke seže, kajti po vsem mu je vreden vrstnik. Razmere, ki so pač v kaki ogerski krčmi, nikakor pa ne v postavodajalni sobi na svojem mestu, napravile so se ondi po prizadevanji nemško-narodnih poslancev, kakoršnih v avstrijskem državnem zboru do lanskega leta ni bilo poznati. Lansko leto še le, ko je dr. Knotz v državni zbor prišel, jeli so ondi liberalni Nemci rokave vihati, pesti vihtiti, in celó ob mizo razbijati, kakor bi v krčmi najnižje vrste in ne pri postavodajalni mizi sedeli. Nemci, ki so poprej toliko imeli opraviti s hrvaško surovostjo, ter zasramovati hrvaške poslance in narod, primejo naj sedaj sebe za nos! Oni, ki si pridevajo lastnost najviše izobraženega naroda, ki so vso kulturo te za-se v zakup vzeli, tekmujejo s Hrvati, za ktere nimajo družega kakor psovke. Pa tudi lojalnost njihova zasluži še posebno omenjena biti, kajti javno se je izrazil njihov govornik, da hočejo postati izdajalci dežele Česke, v kateri živi, ker to zahtevajo koristi njihove narodnosti, katero cenijo više nego vero. Kako zaslepljeni morajo biti liberalni nemški volilci, da take suroveže in izdajice volijo ter v državni zbor pošiljajo. Iz tega se pač vidi, da kjer ni vere, ni domoljuba in kjer ni tega tudi ni lojalnosti. Mislili smo si kaj takega o naših prusjanih že dolgo, da se bodo pa drznili to sami v državnem zboru javno izblekniti, tega jim pa vendar nismo štopali. Morda bo to Taafejevi vladi oči odprlo.

Grozni zaroti, od ktere je menda odvisen blagor Ogorske ali kali, prišli so na sled v Pozunu na ondašnji protestantski akademiji med bogoslovci. Ker so bili tisti protestantovski bogoslovci sumljivi, da so udje neke tajne panslavistske zadrage, pričela se je proti njim preiskava. Le-ta je dokazala, da so bili v resnici zjedinjeni v slovansko društvo, kteremu načelnik je bil ondašnji dr. Vendelin Kutlik, hud panslavist; dalje, da so brali prepovedane slovanske knjige in časnike in da so imeli celó zvezo s českimi in slovaškimi dijaki! Dalje je prišlo na dan, da so 5. oktobra t. l. ustanovili pod Kutlikovim predsedstvom posebno društvo, v kterem so takoj prvi večer povdarjali vzajemnost vseslovansko, v kterem so izražali svoje sočutje Bolgarom in ob enem protestovali proti madjarskemu jarmu, ki je hujši od turškega! No, kaj mislite taka zarota ni kar si bodi; posebno je pa ona v madjarskih očeh velik smrten greh! Da bodo mladenči oistro kaznovani, za to bodo skrbeli že njihovi profesorji — sami zajedeni Madjarji in pa državni pravdnik, kteremu hočejo menda vse taiste izročiti, ki so se kaj bolj zanimali za osnovo te grozne vseslovanske zarote. Res, gorje narodu, ki pride Madjarom v pest. Popolnoma ga uduše, če nima Starčevičeve odločnosti in njegove brezobzirnosti. Le taki ljudje jim še imponirajo, ker jim javno pokažejo, da se jih ne boje.

Vnanje države.

Na *Balkanu* v najnovejšem času ni prav nič novega; vse čaka, vse oprezuje, kaj da bo. Vseh oči obrnjene so na Milana, ki stoji na čelu svoje v Leskoveu zbrane armade, ali bo meč v resnici izdrl, za ktereja je tako nenadoma prijel, ali pa ga bo lepo v nožnicah pustil še dalje rujaveti. Čudno je, da se mož ne mara z Bolgari sprijazniti in se rajši opira na Slovanom sovražno Berolinsko pogodbo, kakor pa da bi s knezom Aleksandrom v prijaznosti živel. Aleksander si je pač vestno prizadeval razmere med Srbijo in Bolgarsko po možnosti z lepim vravnati, če se mu ni posrečilo, ni njegova krivda, pač pa kralja Milana, ki se je branil bolgarskega poročnika sprejeti, ktereja mu je Aleksander s tem-le pismom poslati hotel: „Bolgarsko ljudstvo je vznemirjeno po novicah, ktere mu iz Srbije dohajajo. Sklenil sem, da ti o tem pišem. Ubežnike sem poslal domu, njihove četovodje dal sem pa zapreti. Ljudstvo skoraj ne more verjeti, da bi bila govorica resnična, ki namerava

raztrgati vezi prijateljstva in sorodstva med bratskima pokrajinama. Obračam se toraj s prošnjo do tebe za pooblastilo, da smem med našimi vse te govorice kot izmišljene preklicati; ker le s tem mi je mogoče na javno mnenje pri nas vplivati. Rumelijski dogodki in združenje obeh bolgarskih pokrajin nimajo prav nič sovražnega proti Srbiji na sebi. Zagotavljam te popolnega prijateljstva in bratovske ljubezni. M. Grekov, bivši moj minister, kteremu sem naročil to pismo tebi izročiti, ima ukaz javno in glasno izražati čutila, ki jih občutimo za bratski nam srbski narod.“ Kdo zamore v teh vrsticah kaj najti, kar bi bilo manj vredno, kakor brezmiseln Berolinska pogodba? To se vé, da Milan pisma ni bral, ko je brzojavil, da neče Grekovega sprejeti in bi ga bil morda tudi sprejel, če bi bil vedel, kaj je v njem. Aleksandru se mora za njegovo prizadetje v resnici vsa hvala priznati; če se med brati Srbi in Bolgari boj napravi, ne bo Aleksander vzrok, pač pa trinogavi Milan, ki misli, da mora Bolgarske tri mejne okraje na vsak način za Srbijo pridobiti.

Nad vse kočljiv je današnji položaj *Grške*. Rada bi ohranila dobre razmere z drugimi državami, kajti dobro vé, da je le ž njihovo podporo to, kar je. Po drugi strani pa zopet ne more pozabiti, kako grdo so jo prekanile leta 1877, kjer se je mnogo žrtvovala za povišanje svoje domovine in je za ves svoj trud le majhen košček Epira in Tesalije dobila. Vlada se boji deželo še enkrat na led speljati, posebno sedaj ko se ji tako ugodna prilika ponuja državnim mejam več prostora in trdneje podlago dati. Grška dobro vé, da bi ne bilo njeni narodnosti na korist, če se ob njeni severni strani utaborite dve novi kneževini slovanski in neodvisni od Turčije. To bi bili do Grških mejá podaljšana Črna gora v Albaniji in pa samostalna Macedonija. Nič manjša kakor ta opravičen strah je pa po drugi strani vroča želja nekterih narodov, ki niso še združeni z materno zemljo in ravno tega na vso moč želé. To so v prvi vrsti Krečani, ki bi se prav radi zedinili z Grško v eno kraljestvo, le da se odkrižajo neljube jim Turške nadzornosti. Dalje si želé zedinjenja z materno zemljo Epirčani in Helenci po Tesaliji prebivajoči, kterim prav lepo na srce govore Helenci prebivajoči v pravi grški kraljevini. To so razmere, ki jih Grška prav dobro razumé in bi jih rada rešila, kakor se jim spodobi, ko bi ji Evropa s puško v roki ne žugala, da jo bo, kakor hitro se gane.

Domače novice.

(Čast. gosp. konzist. svetovalec Žiga Bohinec) je imenovan vodje - namestnik in ekonom v bogoslovnem semenišču.

(Umrli je) sinoči po 7. uri č. g. Jos. Resnik, mestni kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani, v 36. letu svoje starosti za vročinsko boleznijo. Pogreb bo jutri popoldne ob 1/2 5. Bolan bil je le teden dni. R. I. P.!

(† č. g. Anton Tavčar), župnik na Raki, umrl je večeraj ob 5. uri popoldne po dolgi in mučni bolezni, v 59. letu svoje starosti. R. I. P.!

(Na gimnazijo Ljubljansko) prišel je suplent g. J. Lederhaas, da se je čez mesec dni IV. šola delila v paralelki — toliko časa je hodilo privoljenje z Dunaja — in na realko g. Jeraj na mesto g. Senekoviča. Oba sta Slovenca Štajarska. Na gimnaziji se nadomestuje tudi hudo bolni g. profesor dr. K. Ahn

(Imenovanje.) Pesnik g. Franc Cegnar, dosedaj c. kr. brzojavni kontrolor v Trstu, je imenovan c. kr. poštним nadkontrolorjem ravnotam.

(Presvitra cesarica) bliža se Jeruzalemu, kjer hoče Božji grob obiskati. Peljala se bo tje iz otoka Rod do Jafe po morji. Iz Jafe popelje jo pot po suhem na svete kraje.

(Častnikom) od poročnika pa do stotnika II. vrste se bode ob novem letu plača povišala na mesec po 10 gld.

(Železniškemu svetu) predložil je gospod Luckmann v prevdarek a) preuredbo sedanjega zimskega voznega reda na progi Ljubljana-Trebiž, b) napravo direktnih tarifov za Ljubljano in c) preložitve državnega kolodvora v Ljubljani, oziroma njegovo razširjatev.

(O dijetah finančnih uradnikov) določilo je ministerstvo, da si jih smejo tudi tedaj zaračunati, ako gredo na komisijone ali koleke pregledavat, če dotični kraj ni celo miljo oddaljen, vendar pa je moral dotični uradnik več potrositi za hrano, s katero se je moral zunaj oskrbeti, kakor pa bi mu bilo to doma potreba.

Iz Polja se nam poroča, da bodo jutri pri podružnici v Zadobravi novi altari blagoslovljeni ter se delajo za povišanje slovesnosti primerne priprave.

(Telegraf in njegova poraba) sta dandanes več ali manj že za vsakega potrebna postala in malo je izobraženih ljudi po mestih, da bi se ga ne bil še nikdar za kar si že bodi poslužil. Brzojavnih uradov imamo na suhem troje vrste in sicer a) zasobne na Dunaji, b) železnične po vseh železničnih postajah in c) državne po mestih, kjer so v najnovejšem času s pošto združeni. Vseh treh se vsakdo lahko posluži ob času za to določenem. V Ljubljani imamo železnični in državni brzojav. Državni brzojav nam je na razpolaganje od 7. zjutraj do 12. zvečer, železnični pa vedno. Kdor bi imel toraj po polunoči kako telegrafično naročilo oddati, nese naj ga na kolodvor; kdor je ravno po dnevi na kolodvoru in bi rad brzojavil, ni treba da bi se zaradi tega nalašč v mesto vozil brzojavljat; na kolodvoru lahko oddá depešo. Razložek je le ta, da bo v Ljubljani in povsod ondi, kjer je poleg železničnega tudi državni brzojavni urad, plačal po 1 krajcar več od besede, kakor pa na državnem, tukaj toraj v mestu. Tako postava velja. Kjer je pa samo železnični brzojav, ondi pa na kolodvoru beseda ravno tako le 2 krajcarja velja. Pomniti je toraj: Kdor oddaja kak telegram na kolodvoru, kjer je v mestu c. k. državni telegraf, plačal bo od besede po 3 krajcarje; po kolodvorih pa, kjer ni cesarskega brzojava v dotičnem kraju, pa le po dva krajcarja. Brzojavi se pa na železnici na vsaki postaji lahko.

(Otok Grad) v bližini Ogleja spodjedli bi bili ob svojem času morski valovi, ko bi se ne bila vlada že leta 1837 zanj pobrigala, da ga zavaruje proti njihovemu pluskanju od jugo-istočne strani. V ta namen dovršili so sedaj kilometer na daleč v morje močan zid, ob kterem se bode valovje razsipalo, ne da bi se nadalje bregovje spodjedalo.

(Strele in drevje.) Na Rohanovo vprašanje, če se to potrdi, kar narod trdi, da v gaber nikdar ne trešči, „Schles. Ztg.“ pravi, da so o tem tudi po Nemškem, posebno ob Türinškem gozdu prepričani. Le da ondi trdijo, da se strele bukve še bolj ogiblje, kakor pa gabra, če tudi ne vedó zakaj. Takoj za bukvo, oziroma gabrom, je breza. Hrast in topol sta pa ondi na jako slabem glasu, kajti če ondi le v kako drevo oplazi, je taisto izvestno hrast ali pa topol. Tudi iglovina (smreke, jelke in borovci) nahaja se dostikrat od strele razklana po gozdih. Red drevja, kako ktero bolj ali manj strelo na-se vleče, bi bil toraj sledeči: hrast, topol, jelka, smreka, borovec, breza, bukev in gaber.

Razne reči.

— Učiteljsko stolico za časnikarje ustanovili so na Cornellovem vseučilišču v severni Ameriki. Druge universite baje nameravajo isto.

— Nov tunel odprli so na Angleškem. Dolg je 7664 yard, voznja traja skoz kakih dvajset minut. Veča polovica prerova je 40 čevljev pod vodo. Pot med Cardiffom in Londonom se s pomočjo prerova skrajša za 13 milj. Za kopanje, oziroma delanje potrebovali so 13 let.

— Za spomenik pokojnega J. Jirsíka, episkopa v Badjeovicah, so Čehi nabrali nekaj čez 16.000 gld.

— „Francisco-Josephinum“. Tako se zove učni zavod gospodarstveni v Mödlingu pri Dunaji. Pred seboj imamo letno poročilo za 1885. Učencev bilo je v prvem letniku 35, v drugem 29, v tretjem 33; razven tega je 35 drugih učencev obiskovalo šolo za pivarstvo, 11 pa ono za vrtnarstvo. Izmed 97 učencev v gospodarstveni stroki bila sta 2 Štajarca, 2 Korošca, 2 Primorca. Po verozakonu 78 katolikov, 13 protestantov, 1 razkolnik, 5 izraelitov in 1 konfesijonloznik. Obziroma na narodnost 75 Nemcev, 13 Slovanov, 7 Madjarov, 1 Italijan. Podučevalo je 10 učiteljev.

— Varen prostor. Neki Anglež je izračunal, da je železnica najvarnejše bivališče. On je računal tako: Po angleških železnicah se je 1883 vozilo 1350 milijonov ljudi; od teh je pri vožnji smrt našlo samo 22 oseb, toraj na 61 milijonov potovalcev pride eden ponesrečenec, oziroma mrlič. Po ulicah v Londonu pa na leto umrje po 200 ljudi, toraj eden mrlič pride že na 20.000 prebivalcev. Koliko ljudi pa najde nepričakovano smrt po gledališčih, na ladjah in po rudokopih?

Telegrami.

Dunaj, 24. okt. Cesar je na nagovor delegacijskega predsednika odgovoril, da so razmere nasproti zunanjim državam najprijaznejše. Obisk cara in carevne v Kromerizu je dragoceno znamenje, da bodo zaupne in prijazne razmere med vladarji treh velikih sosednih držav še dalje trajale, kterih pomen

je cesar že pred letom dni naznanil. Naše prizadevanje za ohranitev pravnih po pogodbah zavarovanih razmer, ki so podlaga miru in reda, podpirajo vse ostale evropske velesile. Ta vzajemnost za vtrjevanje miru nam je porok za uspeh. V tem duhu prizadevala si bo vlada v zvezi z drugimi državami, ki so Berolinsko pogodbo podpisale, da se na pravi na Balkanu zopet postavljeni red, da se odvrne nevarnost, ki žuga blagostanu ondašnjih narodov. Spoštovanje pogodb, ohranitev pravic in dolžnosti iz taistih izvirajočih bilo je ravno, na kar so se velesile zanašale, kedar so določevale pogoje za samostojne države balkanske. Da se mir ohrani in pa koristi države, za to hoče Moja vlada tudi še na dalje skrbeti. Kulturne in narodno-gospodarske razmere v Bosni in Hercegovini se vedno boljšajo. Tudi sedaj se bodo upravni stroški pokrili z domačimi dohodki. Za bodoče leto bo zopet manj vojakov za Bosno in Hercegovino potreba.

Sofija, 24. okt. Priprave Srbov ob meji so vedno večje. Bolgarske čete s topništvom pomikajo se preko Sofije na mejo, katero hočejo proti Srbom braniti. Knez jih je ogledal in je bil navdušeno pozdravljen. Prostovoljcev deró pa kar po celi batalijoni od vseh strani skupaj.

Umrli so:

23. okt. Ignacij Praprotnik, čevljarjev sin, 14 mes., Kurja vas št. 16, božjast. — Marija Paternost, pismonoševa žena, 64 let, Stari trg št. 16, vodenica.

V bolnišnici:

19. okt. Tomaž Kopač, zidar, 26 let, pljučnica.
20. okt. Urša Hrome, gostija, 70 let, Marasmus senilis. — Lambert Koch, pek, 19 let, Uraemia et Morbus Brightii. — Lorene Oblak, dninar, 47 let, kron. pljučna tuberkuloza.

Tujci.

22. oktobra.

Pri **Matti**: H. Buratti, zasebnik, z Dunaja. — M. pl. Dorsa, zasebnik, z Dunaja. — Löwy, Deutsch in Hanak, trgovci, z Dunaja. — Anton iz Grada. — Aleks. Munteanu, c. k. voj. duhovnik, iz Trsta. — Adolf Kaler, c. k. uradnik, iz Kopra. — pl. Obereigner, nadlogar, iz Schneeberga.

Pri **Stonu**: Politzer, Schwab, Reitmaier in Runge, trgovci, z Dunaja. — Oton Müller, trgovci, iz Goerlitza. — pl. Berta Hausen, zasebnica, z otrokom, iz Gleichenberga. — Janez Herborn, zasebnik, iz Trsta.

Pri **Tavčarji**: Maks Krause, trg. pot., z Dunaja. — Samuel Löwi, trg. pot., iz Losonca. — Nastran, zasebnik, iz Kamnika.

Pri **Južnem kolodvoru**: A. Pollak in Kohn, trg. pot., z Dunaja. — Janez Schara, zasebnik, iz Studenca.

Pri **Virantu**: Emerik Pinsart, tiskar, iz Ptuja. — R. Wittne, zasebnik, iz Črnomlja. — Jeršan, posestnik, iz Planine.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

24. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 35 kr.
Srebrna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 60 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 85 "
Papirna renta, davka prosta	99 " — "
Akcijske avstr.-ogerske banke	565 " — "
Kreditne akcije	253 " 60 "
London	125 " — "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 94 1/2 "
Ces. cekini	5 " 94 "
Nemške marke	61 " 45 "

Previdnosti božji je dopadlo, visokočastitega gospoda

JOŽEF-a RESNIK-a,

duh. pomočnika pri sv. Jakobu in kateheta mestne dekliške šole,

po kratki in mučni bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoč, v 36. letu svoje starosti, dne 23. oktobra ob 7. uri zvečer, k sebi poklicati v boljše življenje.

Pogreb bo v nedeljo, 25. oktobra, popoldne ob 1/5. uri.

Osmiina po ranjeem bo v četrtek 29. oktobra v cerkvi sv. Jakoba.

Blagi ranjki bodi vsem prijateljem in znancem v molitev priporočen.

V Ljubljani, 23. oktobra 1885.

Janez Rozman, župnik.
Anton Zlogar, kaplan.

Dražba cerkvenega vina

pri Sv. Petru pod Mariborom.

29. oktobra, t. j. v četrtek pred vsemi svetimi, se bo 50 polovnjakov sladkega novega vina v sodih z železnimi obroči pri Sv. Petru po dražbi prodajalo.

Marko Glaser,

častni kanonik in župnik.

Naznanilo.

Podpisani naznanja preč. duhovščini in slav. občinstvu, da je odprl svojo

ново prodajalnico,

v kateri ima na izbero veliko zalogo

vsakovrstnih klobukov

po najnižjih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

V. Zupančič,

(1) v Ljubljani, Pred škofijo št. 16.

Nepremočljiva in silno gorka ter
le 2 goldinarja

velja novoizumljena, najboljša, gostotkana, gorka

„meščanska“ jopica

(„Bürger“-Jacke).

(1)

Ne dobi se nič cenejega, vstrajnega, boljšega in bolj pripravnega, kakor novoizumljena praktična „meščanska“ jopica za gospode in gospe, za mladenčce in dekleta; v zalogi imamo jih obilno sivih, rujavih, rdečih, temno-modrih in črnih in so jim veljaki pripoznali, da so:

1. Vsakemu telesu prav;
2. da mu hranijo gorkoto enakomerno;
3. da se z njimi prihrani mnogo druge obleke, in
4. da so poceni, dolgotrajne in imajo lepo moderno fazono.

Kdor ima „meščansko“ jopico, se bo po zimi boljše mraza obvaroval; nikomur naj se toraj ne smili mala svetica 2 goldinarjev, za ktere se dobi jopica ali pa hlače. Kdor kaj naroči, zadostuje če pové, ali je dotična oseba velika, srednja ali majhna.

Prodaja jih proti poštnemu povzetju edino le

Rabinowicz,

Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9.

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se za mnogostransko zaupanje mojim častitim kupovalcem in naročevalcem izmed mestjanstva in velečastite duhovščine, si usojam naznanjati, da imam za

zimsko sezono

v zalogi najboljše angleško, francosko in moravsko blago in se priporočam tedaj velečastitemu p. n. občinstvu za narejanje oblek po najmodernejšem kroji z zagotovilom jako reelne in kolikor mogoče cene postrežbe.

Z velespoštovanjem

F. CASSERMANN,

v Ljubljani, Gledališne ulice št. 6. v Pauschinovi hiši.

Že 87 let obstoječa

c. k. priv.

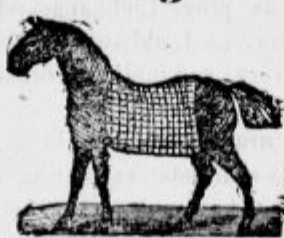
tovarna za koe in plahte,

poprej lastnina

Lichtenauerjeve vdove in sinov,

razpošilja po svoji glavni zalogi na Dunaji

konjske plahte,

ki so 190 cm. dolge, 130 cm. široke in zelo močne. Barve so temne in imajo pisano krajevino ter jih prodajamo po

1 gl. 65 kr.

Le zavoljo tega mi je mogoče te izvrstne konjske plahte tako po ceni oddajati, ker mi gredo tako ročno spod rok in smo jih v kratkem času že veliko število razprodali.

Razpošiljamo jih proti poštnemu povzetju. Kar bi ne ugajalo, sprejmemo brez ugovora nazaj.

Natančni naslov se glasi:

(1)

Haupt-Niederlage Silberstern,

Wien, I., Rothenurmstrasse 14.

Razpisana je služba cestnega nadzornika

v Logaškem okraji z letno plačo 500 gld. Zahteva se zmožnost slovenskega jezika v govoru in v pisavi. Prošnje oddajo naj se

do 5. novembra 1885

načelnistvu Logaškega okrajnega cestnega odbora v Cerknici, kjer se izvedó tudi natančnejši pogoji.

Cérknica dne 20. oktobra 1885.

Josip Milavec,

(1) načelnik Logaškega okrajnega cestnega odbora.

Podpisani priporoča svojo zalogo

bruseljskih klobukov

in drugih stvari p. n. občinstvu, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor **svetlo-** ali **temnorujave**, **svetlo-** ali **temnozeleno** itd., po 2 gl. 20 kr.; **trde klobuke**, najnovejši izdelek, **rujave** ali **črne**, dobro blago, od 2 gl. 20 kr., naprej do 4 gl. 50 kr.; **svilnate cilindre**, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gl. 50 kr.; **klobuke za dečke** od 1 gl. 20 kr. naprej; nadalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike, kravate

(3) itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Gledališne ulice št. 4.

Naročila s poštnim povzetjem se točno izvršujejo.

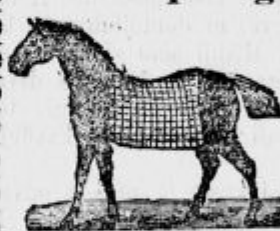
Resnica nad vse!

Kupil sem bil celo zalogo neke slavne tovarne za koe in plahte za polovico navadne cene. Zato sedaj prodajam, dokler jih kaj imam,

konjske plahte,

ki so jako velike, debele in široke ter nepokonejljive.

le po 1 gl. 75 kr.

Te plahte so po 190 centim. dolge in 130 centim. široke, imajo barvasto krajevino in so debele kakor deska; toraj v resnici nepokonejljive.

Imamo jih dvoje vrste in veljajo 1. vrste silno fine po 1 gold. 95 kr.,

II. vrste po 1 gold. 75 kr.

Razpošiljamo jih proti gotovini ali pa povzetju, in to dan na dan na vse strani svetá, ter so povsod prav zadovoljni z njimi. To je pa zaradi tega, ker se te plahte dajo tudi izvrstno porabiti za odejo na postelji. Še pred malo časom veljale so ravno polovico več.

Dalje imam naprodaj

500 tucatov rumenkastih plah za fijakerje.

Šestero pasaste, velike in jako fine po 2 gold. 60 kr. Za posestnike fijakerjev, kakor nalašč. Tudi imam v zalogi

svilnate odeje

iz najfineje bouret-svile v prekrasnih barvah: rdeče, modre, rumene, zelene, oranžaste, pisane, zadosti dolge in široke tudi za največje postelje po 3 gold. 75 kr. Dve veljate le 7 gold. Sto in sto zahvalnih pisem in naročil imam v svoji pisarni na ogled. Komur kaj naročenega ni všeč, mu zamenjam.

Svarim pa pred vsemi družimi prodajalci takih plah; kajti nihče razun mene ne more dajati takega blaga za tako ceno, in le sleparsko blago ponujajo za male novce.

Naslov:

Webewaren-Manufaktur: J. H. Rabinowicz,
Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9.

A. OREHEK,

krojač civilne in vojaške oprave

v Ljubljani,

na kongresnem trgu hiš. šte. 14

(nasproti nunski cerkvi), (9)

priporoča svojo dobro izbrano

zalogo blagá za gospode

po najnižjih cenah.

On je pripravljen p. n. gospodom naročnikom uzore ali oblike na dom pošiljati, da si po želji izberó. — 20% ceneje kakor drugod izdeluje vsakovrstno obleko po izvorni in okusu častitih p. n. naročnikov; podpisani sprejemlje tudi suknjo v izdelovanje oblek in se priporoča prav mnogobrojnim naročbam.

Obenem se spoštljivo priporoča preč. duhovščini za izdelovanje duhovskih talarjev od navadnih do najboljših.